

UNIwersytet warszawski
Instytut muzykologii

MUZYKA W ARCHEOLOGII

Warszawa, 4-5 marca 2016 r.

Pałac Tyszkiewiczów-Potockich, ul. Krakowskie Przedmieście 32

PROGRAM

Piątek, 4 marca (Wejście A, Sala Balowa)

10.00 – 11.10 Otwarcie Konferencji

Prof. dr hab. Sławomira Żerańska-Kominek
Dyrektor Instytutu Muzykologii UW

Prof. dr hab. Wojciech Nowakowski
Dyrektor Instytutu Archeologii UW

Sesja I. Nowinki archeologiczne
prowadzenie prof. **dr hab. Wojciech Nowakowski**

Anna Grossman, Dorota Popławska
Taniec w epoce brązu i żelaza. Materiały z polskich badań archeologicznych
Maciej Trzeciecki
Kościanna piszczałka z grodziska Piotrówka w Radomiu i jej kontekst archeologiczny

11.10 – 11.30 przerwa

11.30 – 12.50 Sesja II. Interpretacje
prowadzenie prof. **dr hab. Sławomira Żerańska-Kominek**

Krzysztof Tunia
Trudności interpretacyjne niektórych znalezisk archeologicznych. Warianty rozwiązań
Ewelina Kowalczyk
Problem identyfikacji narzędzi dźwiękowych i instrumentów muzycznych w materiale archeologicznym

Zofia Trojan
Przegląd archeologicznych zabytków muzycznych ze zbiorów wrocławskich

13.00 – 13.45 obiad

14.00 – 15.50 Sesja III. Grzechotki
prowadzenie **dr Krzysztof Tunia**

Joanna Kalaga
Wczesnośredniowieczne grzechotki z grodziska w Sąsiadce/Sutiejsku (pow. zamojski) i ziem polskich
Sylvia Siemianowska
Wczesnośredniowieczne pisanki-grzechotki ze Śląska. Technika wykonania, stylistyka, funkcja i znaczenie

Julia Okołowicz
Grzechotki w zbiorach muzealnych Muzeum Śląska Opolskiego i Muzeum Archeologicznego we Wrocławiu

Anna Tkaczyk
Rejestracja dźwiękowa dzwonków z brązu i grzechotek ceramicznych

Michał Dąbski, Miron Bogacki
Fotografia instrumentów muzycznych

15.50 – 16.10 przerwa (16.10 – dźwięki dzwonków – prezentacja)

16.20 – 18.00 Sesja IV. Dzwonki
prowadzenie **dr hab. Joanna Kalaga, prof. UW**

Ludwika Jończyk
Dzwonki w kulturze Bałtów wczesnego średniowiecza – wstęp do problematyki

Adam Jankowski
Dźwięki wybranych dzwonków ze zbiorów Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie

Justyna Kotarska
Instrumenty archeologiczne w rekonstruowanej przestrzeni akustycznej. Przykłady propozycji audiosfery dzwonków

Henryk Paner
Muzyka i hałas – świat średniowiecznych pielgrzymek

18.00 – kolacja

Sobota, 5 marca (Wejście C, Instytut Muzykologii, II piętro)

9.30 – 10.50 Sesja V. Rekonstrukcje
prowadzenie **dr Maciej Trzecicki**

Stanisław Mazurek

Zabytek a rekonstrukcja – od artefaktu do instrumentu

Dorota Popławska, Stanisław Mazurek

Propozycja rekonstrukcji nyckelharpy na podstawie znaleziska z Wolina

Anna Rudawska

Gęśle opolskie. Zagadki konstrukcji

10.50 – 11.10 przerwa

11.10 – 12.50 Sesja VI. Rekonstrukcje
prowadzenie **dr Dorota Popławska**

Michał Starski

Kontekst archeologiczny piszczałki z badań Zamku Wysokiego w Człuchowie

Marta Pakowska

Zastosowanie skanowania laserowego oraz tomografii komputerowej w inwentaryzacji i rekonstrukcji instrumentów archeologicznych

Aleksandra Gruda

Od fragmentu do całości: proces identyfikacji fletu poprzecznego

Katarzyna Winiarska

Flet podłużny i poprzeczny w ikonografii na przykładach z XV-XVIII wieku

13.00 – 13.45 obiad

14.00 – 15.20 Sesja VII. Instrumenty egzotyczne w Polsce
prowadzenie **dr hab. inż. Jacek Kościuk, prof. PWR**

Monika Mazgaj

Litofony – kamienie, które grają (Sudan)

Katarzyna Tatoń

Instrumenty starożytnego Egiptu oraz ich ikonografia w kolekcjach polskich

Anna Gruszczyńska-Ziółkowska

Oryginał czy falsyfikat? Weryfikacja dźwiękiem – przykład trzech gwizdków Nasca (Peru)

15.20 – 15.40 przerwa

15.40 Sesja VIII. Komunikaty i dyskusja końcowa
prowadzenie **prof. dr hab. Mariusz Ziółkowski**

Anna Rudawska

„Klickstein” – klikający kamień z okolic Rościna

Anna Gawarska

Aerofony archeologiczne w literaturze polskiej do lat 70. Przegląd

Anna Gruszczyńska-Ziółkowska

Co sływać w muzeum? O badaniach Instytutu Muzykologii UW

ok. godz. 18 – zamknięcie Konferencji

**NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI**

Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2014-2018 (grant Nr 11H 13 0382 82)

Archeologiczne instrumenty muzyczne w polskich zbiorach muzealnych

Badania realizowane są od półtora roku. Dzięki uprzejmości i życzliwości Właścicieli zabytków, które znajdują się w kolekcjach muzealnych, uniwersyteckich i PAN-owskich, nie tylko prowadzimy kwerendy i odnotowujemy istnienie obiektów interesujących z perspektywy dźwięku, ale także podejmujemy badania analityczne. Prowadzimy dokumentację, zmierzającą do oceny właściwości brzmieniowych zabytków.

W polu naszych zainteresowań są zarówno obiekty dźwięczące, jak i takie, których cechy muzyczne staramy się odtwarzać. Zadania podjętych badań nie są jednokierunkowe. Oprócz ożywienia instrumentów muzealnych, chodzi też o wypracowywanie nowych technik badawczych, a także o kształcenie przyszłych kadr, które tego typu prace będą podejmować. Instrument muzyczny czy narzędzie dźwiękowe są nie tylko przedmiotami wydającymi dźwięki. Ich właściwości wskazują na sposób słyszenia świata przez człowieka – rzecz, o której dzisiaj, w dobie powszechnego hałasu, rzadko już myślimy.

Konferencja, ma charakter roboczy. Głównym jej celem jest spotkanie przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych, którzy podejmują dyskusję nad konkretnymi zabytkami – narzędziami dźwiękowymi (czasem instrumentami muzycznymi). Zespół realizujący badania tworzą studenci (przede wszystkim Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego, ale też Politechnik – Warszawskiej i Wrocławskiej). Badane przez nas zabytki są przedmiotem przygotowywanych prac dyplomowych.